

Εισηγητές:

Αλέξανδρος Ν. Ρόκας

Δρ. Νομικής, Δικηγόρος, LL.M. (Harvard)

Γεώργιος Χ. Πανίτσας

Δρ. Νομικής, Δικηγόρος, Διαπιστευμένος
Διαμεσολαβητής

Ζητήματα εταιρικού δικαίου

- Επιλεγμένα ζητήματα από το δίκαιο των:
 - Προσωπικών εταιριών (ΟΕ, ΕΕ)
 - Κεφαλαιουχικές εταιριών (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ)

Ομόρρυθμη εταιρία-Διαχείριση και Εκπροσώπηση

- Εάν δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό στην εταιρική σύμβαση διαχείριση και δικαίωμα εκπροσώπησης της εταιρίας έχει κάθε εταίρος ατομικά (άρθρα 254 και 257 Ν 4072/2012) - «**ατομική διαχείριση**»
- Δυνατότητα άλλων συμφωνιών στην εταιρική σύμβαση (π.χ. λήψη αποφάσεων περί τη διαχείριση κατά πλειοψηφία, ορισμός ενός εταίρου ως διαχειριστή - Κατά κρατούσα γνώμη δεν μπορεί να οριστεί τρίτος μη εταίρος ως διαχειριστής, μπορεί όμως να προσλαμβάνονται υπάλληλοι ή πληρεξούσιοι για την τέλεση ορισμένων πράξεων.)
- Περιορισμοί διαχείρισης: Σε περίπτωση εναντίωσης κάποιου από τους λοιπούς διαχειριστές εταίρους στη διενέργεια μιας πράξης προ της εκτέλεσής της ο διαχειριστής οφείλει να μην την τελέσει (άρθρο 254 παρ. 2 εδάφιο β'). Ως προς τυχόν πράξεις που βρίσκονται εκτός της συνήθους διοίκησης (π.χ. εκποίηση σημαντικού περιουσιακού στοιχείου ή ίδρυση υποκαταστήματος) απαιτείται συναίνεση όλων των εταίρων (άρθρο 254 παρ. 3 εδάφιο β'). Τα παραπάνω δεν μπορούν να αντιταχθούν στους καλόπιστους τρίτους, επομένως δεσμεύεται η εταιρία. Θα θεμελιώνεται όμως ευθύνη του διαχειριστή προς αποζημίωση της εταιρίας σε περίπτωση που παρά την εναντίωση κτλ τελέσει την πράξη και προκαλέσει έτσι ζημία στην εταιρία.

Ομόρρυθμη εταιρία-Διαχείριση και Εκπροσώπηση

- Τέλεση πράξης καθ' υπέρβαση του σκοπού δεν θα δεσμεύει την εταιρία μόνο στην περίπτωση όπου ο τρίτος τη γνώριζε (την υπέρβαση) ή όφειλε να τη γνωρίζει.
- Περιορισμοί εκπροσωπευτικής εξουσίας με την εταιρική σύμβαση ή με απόφαση των εταίρων δεν προβάλλονται στους τρίτους. (βλ. σχετικά άρθρο 257)
- Παραδείγματα : α) Διαχειριστής ΟΕ με αποκλειστικό σκοπό την πώληση ειδών υγιεινής προβαίνει σε παραγγελία κοσμημάτων για λογαριασμό της εταιρίας
β) Στην εταιρική σύμβαση ΟΕ αναφέρεται ότι ο καταστατικός διαχειριστής δεν δύναται να προβαίνει σε μίσθωση ακινήτων. Ο διαχειριστής παρά την απαγόρευση αυτή προβαίνει σε μίσθωση ακινήτου από τον Ε για λογαριασμό της εταιρίας.

Πρακτικά για τη διαχείριση (I)

- Σε μία Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.) υπάρχουν δύο εταίροι: η Α και η Ε. Η εταιρική σύμβαση δεν προσδιορίζει σε ποιον εταίρο ανήκει η διαχειριστική και εκπροσωπευτική εξουσία. Η Ε συνάπτει στο όνομα της εταιρίας με την Τράπεζα Τ σύμβαση δανείου, για την εκπλήρωση της οποίας στη συνέχεια η Τ στρέφεται κατά της Α. Εγκύρως στρέφεται η Τ κατά της Α;

Πρακτικά για τη διαχείριση (II)

- Απάντηση:
 - *Το πρώτο που εξετάζουμε σε τέτοιου είδους πρακτικά ερωτήματα είναι αν ο εταίρος που προέβη στη συναλλαγή με τρίτο είχε διαχειριστική και εκπροσωπευτική εξουσία, αν είχε δηλ. την εξουσία να δεσμεύει την εταιρία.*
 - Εν προκειμένω εφόσον η εταιρική σύμβαση δεν περιέχει ειδικότερη πρόβλεψη, όλοι οι εταίροι έχουν διαχειριστική και εκπροσωπευτική εξουσία, σύμφωνα με την αρχή της ατομικής διαχείρισης που ισχύει στο δίκαιο της Ομόρρυθμης Εταιρίας. Συνεπώς, η Ε δέσμευσε εγκύρως την εταιρία, και, λόγω της απεριόριστης και εις ολόκληρον ευθύνης των εταίρων (που ισχύει στο δίκαιο της Ομόρρυθμης Εταιρίας), για το χρέος προς την Τ ευθύνεται πέραν της Εταιρίας και οι εταίροι, άρα και η Α.

Πρακτικά για τη διαχείριση (II)

- Σε μία ΟΕ με εταίρους τις Α και Ε η εταιρική σύμβαση προβλέπει ότι η Α έχει διαχειριστική και εκπροσωπευτική εξουσία, αλλά μόνο για συμβάσεις που δεν υπερβαίνουν το αντικείμενο των 10.000 ευρώ. Συγκεκριμένα, για συμβάσεις που υπερβαίνουν το αντικείμενο των 10.000 ευρώ, η εταιρική σύμβαση απαιτεί να *συνυπογράφουν όλοι οι εταίροι τις εν λόγω συμβάσεις*. Αν η Α τελέσει τέτοια σύμβαση δεσμεύεται η εταιρία;

Ομόρρυθμη εταιρία-Ευθύνη εταίρων

- Για τα χρέη της ΟΕ ευθύνονται παράλληλα όλοι οι εταίροι απεριόριστα και εις ολόκληρον (άρθρο 249)
- Απεριόριστα: Με όλη την προσωπική τους περιουσία
- Εις ολόκληρον: Κάθε εταίρος ευθύνεται για ολόκληρο το εταιρικό χρέος και όχι μόνο το κομμάτι που του αναλογεί από τη συμμετοχή του στην εταιρία. Δικαίωμα αναγωγής του εταίρου που κατέβαλε.
- Σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρίας συμπτωχεύουν και οι εταίροι (άρθρο 7 παρ. 4 ΠτΚ). Με βάση εκτελεστό τίτλο κατά της εταιρίας μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση και κατά των ομορρύθμων εταίρων (920 ΚΠολΔ)

Ομόρρυθμη εταιρία-Ευθύνη εταίρων (II)

- Εταίρος που εισέρχεται στην εταιρία ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον και για τα υπάρχοντα πριν την είσοδό του εταιρικά χρέη. Αντίθετη συμφωνία δεν ισχύει έναντι των τρίτων. (άρθρο 258 παρ. 3 Ν 4072/2012)
- Εάν η εταιρία λυθεί οι αξιώσεις των εταιρικών δανειστών κατά των εταίρων παραγράφονται σε πέντε χρόνια από την καταχώρηση της λύσης στο ΓΕΜΗ εκτός εάν η αξίωση υπόκειται σε βραχύτερη παραγραφή. (άρθρο 269 παρ. 1 Ν 4072/2012). Εάν η αξίωση καθίσταται ληξιπρόθεσμη μετά την καταχώριση της λύσης στο ΓΕΜΗ η παραγραφή αρχίζει από το σημείο κατά το οποίο η απαίτηση καθίσταται ληξιπρόθεσμη (άρθρο 269 παρ. 2 Ν 4072/2012). Αντίστοιχα ισχύουν και σε περίπτωση εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου από την εταιρία (άρθρο 269 παρ. 3 Ν 4072/2012)

Ομόρρυθμη εταιρία-Ευθύνη διαχειριστών και εταίρων

- Ο διαχειριστής Δ της ΟΕ Ε στην οποία συμμετέχουν πέραν του Δ και οι E_1 και E_2 εκδίδει για λογαριασμό της εταιρίας επιταγή σε διαταγή του O ο οποίος την οπισθογραφεί εν συνεχεία στον K . Η επιταγή εμφανίζεται στην τράπεζα T και λόγω έλλειψης επαρκούς υπολοίπου δεν πληρώνεται και σφραγίζεται.
- Ποιές δυνατότητες έχει ο K ;

Λύση της ΟΕ, έξοδος και αποκλεισμός εταίρου

- Προ του Ν 4072 η εταιρία μπορούσε να λυθεί και με καταγγελία. Πλέον προβλέπονται οι λόγοι λύσης στο άρθρο 259 παρ. 1 . Ο θάνατος και η πτώχευση του εταίρου δεν επιφέρουν κατ' αρχήν λύση της εταιρίας. Στην εταιρική σύμβαση μπορούν να προβλέπονται και άλλοι λόγοι λύσης.
- Λόγος ... δ) με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση του εταίρου εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος. Αυτό ισχύει τόσο στις εταιρίες ορισμένου χρόνου όσο και στις εταιρίες αορίστου χρόνου.
- Η εταιρία λύεται και με την περιέλευση των μεριδίων σε ένα πρόσωπο εφόσον εντός 4 μηνών δεν δημοσιευτεί στο ΓΕΜΗ είσοδος νέου εταίρου
- Η αίτηση για λύση εκδικάζεται από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (άρθρο 259 παρ. 2 Ν 4072/2012)

Λύση της ΟΕ, έξοδος και αποκλεισμός εταίρου

- **Εκούσια έξοδος:** Ο εταίρος μπορεί να εξέλθει από την εταιρία με δήλωσή του εκτός και αν προβλέπεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση. (άρθρο 261 παρ. 1 Ν 4072/2012). Επειδή εν αντιθέσει με τις κεφαλαιουχικές εταιρίες δεν είναι δυνατή η κατάσχεση των εταιρικών μεριδίων εδώ, είναι δυνατή η πρόκληση της εξόδου του εταίρου από τον ατομικό του δανειστή (άρθρο 262 Ν 4072/2012). Πότε λαμβάνει ο εταίρος την αξία της συμμετοχής του.
- Αποκλεισμός εταίρου (άρθρο 263 Ν 4072/2012)

Ετερόρρυθμη εταιρία

- Νομική θέση ετερόρρυθμου εταίρου:
 - Ευθύνεται μόνο μέχρι του ύψους της εισφοράς του (διάκριση από ευθύνη εταίρου ΕΠΕ)
 - Δεν αποκτά την εμπορική ιδιότητα
 - Δε συμμετέχει στη διαχείριση/εκπροσώπηση (Θα ευθύνεται όμως σαν ομόρρυθμος εταίρος αν προβαίνει σε πράξεις εκπροσώπησης, άρ. 278 παρ. 2)
 - Έχει δικαίωμα ελέγχου των λογαριασμών και βιβλίων της εταιρίας και συμμετοχής στα κέρδη όπως ο ομόρρυθμος (ενώ η συμμετοχή στις ζημίες είναι μέχρι το ποσό της εισφοράς του)
 - Συνέπειες συμπερίληψης του ονόματός του στην επωνυμία της ΕΕ (άρ. 272 παρ. 2)

Πρακτικό

- Ε.Ε. με την επωνυμία «Έπιπλα εσωτερικών χώρων ΕΕ» έχει ως εταίρους τον Α (ετερόρρυθμο), την Ο.Ε. Χ και την Α.Ε. Ψ (ομόρρυθμες). Η εταιρική σύμβαση παρέχει εκπροσωπευτική εξουσία και στον Α.
 - Είναι ορθή η επωνυμία της εταιρίας (272)
 - Ορθώς ανατίθενται εκπροσωπευτικά καθήκοντα στον Α; Μπορούν πιστωτές της ΕΕ να στραφούν εναντίον του;

Στατιστικά συστάσεων εταιριών (2017)

Μορφή επιχείρησης	Συστάσεις	Διαγραφές/ Διακοπές
Ο.Ε.	2.819	3.331
Ε.Ε.	1.852	1.266
Α.Ε.	641	740
Ε.Π.Ε.	289	873
Ι.Κ.Ε.	6.741	717
Ατομικές επιχ.	17.658	17.837
Συνεταιρισμοί	9	7

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Καινοτομίες ν. 4548/2018

- Ισχύς από 1.1.2019
- Κατάργηση ανωνύμων μετοχών
- Δυνατή και η αόριστη διάρκεια της εταιρίας.
- Ελάχιστο κεφάλαιο 25 χιλ ευρώ.
- Δυνατότητα μονομελούς οργάνου διοίκησης (σε «πολύ μικρές» και «μικρές εταιρίες»)
 - Η κατηγοριοποίηση των εταιριών λαμβάνει χώρα με τις διατάξεις του 4308/2014.
 - Για τις νεοϊδρυόμενες και έως τη σύνταξη του πρώτου ισολογισμού: με βάση το μετοχικό κεφάλαιο.
- Αλλαγές στο σύστημα έγκρισης συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη.
- Πιστοποίηση κεφαλαίου από ορκωτούς (και από το ΔΣ στις «πολύ μικρές» και «μικρές εταιρίες»)
- Ανώτατος αριθμός μελών ΔΣ (15).

Διοικητικό Συμβούλιο

- Ευθύνη έναντι της εταιρίας για τη ζημία που προκλήθηκε στην τελευταία εξαιτίας πράξης ή παράλειψης που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του μέλους ΔΣ. Ευθύνη τρίτων προσώπων στα οποία έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες από το ΔΣ.
- Νόθος αντικειμενική ευθύνη. Το μέλος δεν ευθύνεται αν αποδείξει ότι κατέβαλε την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία που δραστηριοποιείται σε παρόμοιες συνθήκες. Η επιμέλεια κρίνεται με βάση και την ιδιότητα του κάθε μέλους και τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί.
- Κανόνας της επιχειρηματικής κρίσης.
- Καταλογισμός της ευθύνης σε περισσότερα μέλη του ΔΣ. Ευθύνη εις ολόκληρον. Δυνατότητα του δικαστηρίου να επιμερίσει την ευθύνη και την υποχρέωση αποζημίωσης καθώς και το δικαίωμα αναγωγής των υπευθύνων μεταξύ τους.

Διοικητικό Συμβούλιο (II)

- Ενέργειες που στηρίζονταν σε σύννομη απόφαση της ΓΣ.
- Ενέργειες που στηρίζονταν σε εισήγηση ή γνώμη ανεξάρτητου οργάνου ή επιτροπής που λειτουργεί στην εταιρία σύμφωνα με τον νόμο.
- Παραγραφή αξιώσεων.
- Συγκρούσεις συμφερόντων και απαγόρευση ανταγωνισμού (άρθρο 97 και 98)

Ζητήματα ΑΕ , ευθύνη ΔΣ

- Εταιρική αγωγή (άρθρο 104)
- Περιστάσεις υπό τις οποίες μπορεί να προκύψει προσωπική ευθύνη των μελών του ΔΣ έναντι των εταιρικών δανειστών. Παρέλκυση ή πρόκληση της πτώχευσης (98 ΠτΚ, οι απαιτήσεις των εταιρικών δανειστών για παρέλκυση ασκούνται μόνο από τον σύνδικο)
- Ευθύνη μελών ΔΣ έναντι μετόχων. Εάν προκύψει άμεση ζημία του μετόχου, όπως σε περίπτωση προσβολής του μετοχικού δικαιώματος, ο τελευταίος δύναται να ασκήσει τις αξιώσεις του έναντι των μελών του ΔΣ.

Ακυρότητα εταιρίας, άρ. 11

- Σε ΑΕ που έχει καταχωρηθεί στο ΓΕΜΗ α) δεν έχει προβλεφθεί ο εταιρικός σκοπός, β) ο εταιρικός σκοπός συνίσταται στη λαθρεμπορία ή γ) ο εταιρικός σκοπός αφορά το εμπόριο μεταχειρισμένων αυτοκινήτων όμως στην πραγματικότητα ο αληθινός σκοπός της ΑΕ συνίσταται στη λαθρεμπορία
- Σε ποια ή ποιες από τις παραπάνω περιπτώσεις θεμελιώνεται τέτοιο ελάττωμα που μπορεί να οδηγήσει στην κήρυξη ακυρότητας της εταιρίας, από ποιους, με ποια διαδικασία και εντός ποιάς προθεσμίας και κατά πόσον είναι δυνατή η ίαση του ελαττώματος;

Αποφάσεις ΓΣ

- Η ΓΣ αποφασίζει εκλογή ΔΣ χωρίς το θέμα να περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη. Το νέο ΔΣ προβαίνει σε ριψοκίνδυνη πράξη (σύναψη σύμβασης).
 - Πως μπορείτε να αντιδράσετε ως μικρομέτοχος που διαφώνησε;
 - Άρ. 137 και 121. Ακυρωσία. 2%. Προθεσμία 4 μηνών (διαφορετικά ιαίνεται η απόφαση).
 - Είναι δεσμευτική η σύμβαση;
 - Άρ. 137 παρ. 10
 - Ευθύνεται το ΔΣ λόγω του ότι εκ των υστέρων η πράξη αποδεικνύεται ζημιογόνα;
 - Κανόνας επιχειρηματικής κρίσης

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Ζητήματα ΕΠΕ

- Το καταστατικό πρέπει να έχει καταρτιστεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο
- Οι τροποποιήσεις του καταστατικού πρέπει να γίνονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο
- Πλέον το κεφάλαιο καθορίζεται ελεύθερα
- Οι αποφάσεις της συνελεύσεως λαμβάνονται με διπλή πλειοψηφία (προσώπων και κεφαλαίου) (άρθρο 13 Ν 3190/1955)
 - Αυξημένη πλειοψηφία. πλειοψηφία τουλάχιστον πλέον του ενός δευτέρου ($1/2$) του συνολικού αριθμού των εταίρων, οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 65% του εταιρικού κεφαλαίου (άρ. 38)
- Νόμιμη και καταστατική διαχείριση (άρθρα 16 και 17) (συλλογική διαχείριση, εκτός αν ορίστηκε άλλως). Ανάκληση διαχειριστή (άρ. 19).

Ζητήματα ΕΠΕ

- Εταιρική αγωγή. Σε περίπτωση όπου η συνέλευση απέρριψε πρόταση άσκησης της εταιρικής αγωγής κατά του διαχειριστή ή εάν δεν λήφθηκε η απόφαση εντός ευλόγου χρόνου είναι δυνατή η έγερσή της και από τους εταίρους ή τρίτους (άρθρο 26 παρ. 2 Ν 3190/1955). Οι εταίροι ή οι τρίτοι θα ασκούν την αγωγή ως μη δικαιούχοι διάδικοι με αίτημα την καταβολή αποζημίωσης στην εταιρία. Κατ' αναλογία με όσα εκτέθησαν και πριν δύναται να θεμελιωθούν αξιώσεις των εταιρικών δανειστών κατά των διαχειριστών και των εταίρων

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Ζητήματα ΙΚΕ

- Το κεφάλαιό της πλέον μπορεί να είναι και μηδενικό
- Κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές εισφορές
- Μόνο ο διαχειριστής καθώς και ο μοναδικός εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ υπάγονται σε ασφάλιση στον ΟΑΕΕ
- Ευρεία ελευθερία διαμόρφωσης του καταστατικού. Μπορεί να διαμορφωθεί ως εταιρία περισσότερο προσωπική ή περισσότερο κεφαλαιουχική ανάλογα με τις επιθυμίες των εταίρων
- Ο βασικός περιορισμός της ΙΚΕ σε σχέση με την ΑΕ έγκειται στις πιο περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης
- Αντιπαραβολή με ΕΠΕ

Ζητήματα ΙΚΕ

- Ευθύνη διαχειριστή. Δυνατότητα άσκησης των αξιώσεων της εταιρίας από κάθε διαχειριστή ή εταίρο ως μη δικαιούχο διάδικο με αίτημα την καταβολή αποζημίωσης στην εταιρία (άρθρο 67)
- Ευθύνη διαχειριστών ή εταίρων μπορεί να προκύψει και κατ' αντιστοιχία με όσα αναφέρθησαν στο πλαίσιο της ΑΕ
- Άμεση ευθύνη έναντι των εταιρικών δανειστών φέρουν οι εταίροι με εγγυητικές εισφορές (άρθρο 79 Ν 4072/2012). Διαφορές από ευθύνη εγγυητή (ΑΚ 847). Διαφορές από ευθύνη ομόρρυθμου εταίρου (ποσοτικά περιορισμένη ευθύνη, μη εφαρμογή 920 ΚΠολΔ).

Περίληψη ορολογίας

Α.Ε.	Ε.Π.Ε./Ι.Κ.Ε.
Μέτοχος	Εταίρος
Μετοχή	Εταιρικό Μερίδιο
Μετοχικό κεφάλαιο	Εταιρικό κεφάλαιο
Γ.Σ.	Συνέλευση Εταίρων
Δ.Σ.	Διαχειριστής/-ές

Πρακτικό

Στην Ε ΙΚΕ είναι εταίροι οι Α, Β, Γ και Δ με ποσοστά 25% έκαστος. Η εταιρία έχει αποκλειστικά κεφαλαιακές εισφορές. Ο Δ είναι και διαχειριστής, έχοντας οριστεί με σχετική πρόβλεψη του καταστατικού. Η εταιρία έχει σκοπό την εμπορία καινούριων αυτοκινήτων. Ο Δ αγοράζει στις 15.3.2019 για λογαριασμό της εταιρίας από τον Π μεταχειρισμένες μοτοσυκλέτες συνολικής αξίας 50.000 ευρώ και προς τον σκοπό αυτόν εκδίδει αυθημερόν ως νόμιμος εκπρόσωπος της Ε μία μεταχρονολογημένη επιταγή με αναγραφόμενη ημερομηνία έκδοσης 10.9.2019 με ισόποση αξία. Ερωτάται:

1. Πότε μπορεί να εμφανίσει την επιταγή ο Π προς πληρωμή στην τράπεζα;
2. Εάν λόγω διαμαρτυριών από τους συνεταίρους του ο Δ ανακαλέσει την επιταγή στις 10.7.2019 ποιες θα είναι οι συνέπειες;
3. Εάν η επιταγή εμφανιστεί 11.9.2019 προς πληρωμή και δεν πληρωθεί λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων τί δυνατότητες έχει ο Π; Ποιες είναι οι προβλεπόμενες παραγραφές;

Πρακτικό (II)

4. Με ποια ένδικα βοηθήματα θα αμυνθεί η Ε κατά της διαταγής πληρωμής;
5. Ο Π επιθυμεί να εγγράψει προσημείωση υποθήκης σε ακίνητο της Ε. Τί τον συμβουλεύετε;
6. Μπορούν να ανακαλέσουν τον διαχειριστή Δ οι συνεταίροι του;
7. Μπορεί να πετύχει την ανάκληση του Δ μόνος του ο εταίρος Β και εάν ναι με ποιόν τρόπο και υπό ποιες προϋποθέσεις;
7. Εάν ο Δ ασκούσε νόμιμη διαχείριση και όχι καταστατική πώς θα μπορούσαν να τον θέσουν εκτός διαχείρισης οι συνεταίροι του;
8. Αναλαμβάνει διαχειριστής ο Α σε αντικατάσταση του Δ. Μπορεί η Ε να αντιτάξει κατά του Π ότι η εταιρία δεν δεσμεύεται γιατί η αγορά αυτή βρισκόταν εκτός του εταιρικού σκοπού;
9. Ο Δ έρχεται στο γραφείο σας και σας δηλώνει ότι θέλει να φύγει από την εταιρία. Τί τον συμβουλεύετε;
10. Εάν είχαν έρθει οι υπόλοιποι συνεταίροι του Δ στο γραφείο σας και σας δήλωναν ότι θέλουν γενικά να απαλλαχθούν από τον Δ τί θα τους συμβουλεύατε;
11. Εάν ο Δ έχει υπαιτίως παραβιάσει τα διαχειριστικά του καθήκοντα, συνιστά αυτό νόμιμο λόγο μη καταβολής σε αυτόν της αξίας της εταιρικής του συμμετοχής;

Ζητήματα πτωχευτικού δικαίου

- Προϋποθέσεις κήρυξης σε πτώχευση
 - Εμπορική ιδιότητα (άρ. 2)
 - Παύση πληρωμών (άρ. 3)
- Δικονομικά (άρ. 4, 53 επ.)
- Ύποπτη περίοδος (άρ. 7, 41 επ.)
- Πτωχευτική απαλλοτρίωση & αναστολή διώξεων (άρ. 17, 25 επ.)
- Συνέπειες επί συμβάσεων (άρ. 28 επ.)
- Αποχωρισμός (άρ. 37 επ.)

Ζητήματα του δικαίου των αξιογράφων

- Γενική εισαγωγή
- Επιλεγμένα ζητήματα από το δίκαιο
 - Της συναλλαγματικής (N 5325/1932)
 - Της επιταγής (N 5960/1933)

Γενική Εισαγωγή

Σημασία αξιογράφων

- Ιδιαίτερος σημαντικά για τις οικονομικές συναλλαγές
- Μέσα πίστωσης
- Μέσα πληρωμής
- Μέσα ανεύρεσης χρηματοδότησης.
- Διευκόλυνση κυκλοφορίας και μεταβίβασης αγαθών χωρίς φυσική μετακίνηση
- Ταχύτητα, αμεσότητα και ασφάλεια των συναλλαγών

Γενική Εισαγωγή

Τι είναι αξιόγραφο

- Αξιόγραφο υπό ευρεία έννοια είναι το **έγγραφο** που **ενσωματώνει** ιδιωτικό **δικαίωμα** υπό τέτοιον τρόπο ώστε προκειμένου να ασκηθεί το δικαίωμα να απαιτείται η κατοχή του εγγράφου
- Αξιόγραφα υπό στενή έννοια αποτελούν εκείνα τα έγγραφα που εμφανίζουν ορισμένα στοιχεία με τα οποία γίνεται στενότερη η σύνδεση δικαιώματος και εγγράφου

Εννοιολογικά στοιχεία

- Έγγραφο
- Ιδιωτικό δικαίωμα
- Ενσωμάτωση-ιδιόρρυθμη σχέση δικαιώματος και εγγράφου

Διακρίσεις

- Υπό ευρεία και υπό στενή έννοια
- Ενοχικά, εμπράγματα, συμμετοχικά
- Αιτιώδη και αναιτιώδη
- Δηλωτικά και συστατικά
- Ονομαστικά, εις διαταγή, στον κομιστή

Συναλλαγματική

- Αξιόγραφο υπό στενή έννοια, χρηματογράφο, συστατικό, αναιτιώδες, γεννημένο εις διαταγή
- Με το αξιόγραφο αυτό ένα πρόσωπο (εκδότης) δίνει εντολή σε ένα άλλο πρόσωπο (αποδέκτης) να πληρώσει σε ένα τρίτο πρόσωπο (λήπτης) ένα συγκεκριμένο χρηματικό ποσό σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο
- Ευχερής η κυκλοφορία της συναλλαγματικής
- Χρησιμοποιείται κυρίως ως μέσο πίστωσης σήμερα και όχι ως μέσο πληρωμής. Επίσης χρησιμοποιείται και για εξασφαλιστικούς/εγγυοδοτικούς σκοπούς

Τυπικά στοιχεία συναλλαγματικής

- Ονομασία συναλλαγματική στο έγγραφο. Έλλειψη = δεν ισχύει ως συναλλαγματική
- Απλή και καθαρή εντολή πληρωμής ορισμένου ποσού. Έλλειψη = δεν ισχύει ως συναλλαγματική. Διάσταση μεταξύ ποσού ολογράφως και ποσού αριθμητικώς = υπερισχύει το ολογράφως
- Αναφορά του πληρωτή. Έλλειψη = Πλήρης ακυρότητα
- Χρόνος λήξης. Έλλειψη = θεωρείται πληρωτέα εν όψει
- Τόπος πληρωμής. Έλλειψη = εφόσον υπάρχει τόπος δίπλα στο όνομα του πληρωτή αναπληρώνεται, άλλως ακυρότητα
- Όνομα λήπτη. Έλλειψη = Πλήρης ακυρότητα
- Χρονολογία έκδοσης. Έλλειψη = Πλήρης ακυρότητα
- Τόπος έκδοσης. Έλλειψη = εφόσον υπάρχει τόπος δίπλα στο όνομα του πληρωτή αναπληρώνεται, άλλως ακυρότητα
- Υπογραφή εκδότη. Έλλειψη = Ανυπόστατη

Μετατροπή της άκυρης συναλλαγματικής

- Η τυχόν άκυρη συναλλαγματική δύναται να ισχύσει ως μετατροπή σε άλλη δικαιοπραξία
- Προϋποθέσεις
- Εάν έχει εκδοθεί από έμπορο και απευθύνεται σε έμπορο μπορεί να μετατραπεί σε εμπορική εντολή ή σε χρεωστικό ομόλογο
- Μπορεί να μετατραπεί σε έκταξη
- Μπορεί να μετατραπεί σε αφηρημένη υπόσχεση ή αναγνώριση χρέους
- Η μεταβίβαση της άκυρης συναλλαγματικής λαμβάνει χώρα με εκχώρηση. Εάν όμως έχει μετατραπεί σε χρεωστικό ομόλογο δυνατή η οπισθογράφηση.

Λευκή συναλλαγματική

άρθρο 10

- Είναι δυνατόν να έχουν σκοπίμως παραληφθεί ορισμένα στοιχεία από τη συναλλαγματική (ιδίως το ποσό ή η ημερομηνία λήξης), με τη συμφωνία να συμπληρωθούν αργότερα από τον λήπτη ή τον κομιστή
- Η λευκή συναλλαγματική είναι έγκυρη εφόσον συμπληρώνεται βάσει των όρων της συμφωνίας των μερών, και έως την εμφάνισή της για πληρωμή
- Αντισυμβατική συμπλήρωση: Δεν μπορεί ο οφειλέτης να προτείνει την ένσταση αυτή κατά του καλόπιστου τρίτου κομιστή, αλλά μόνο κατά εκείνου που τη συμπλήρωσε αντισυμβατικά, καθώς και κατά του τρίτου που είτε την απέκτησε με κακή πίστη είτε κατά την απόκτησή της υπέπεσε σε βαρύ πταίσμα

Μεταβίβαση

- Με εκχώρηση (455επ. ΑΚ). Αν περιέχει τη ρήτρα «ουχί εις διαταγή» μεταβιβάζεται μόνο με εκχώρηση (11 παρ. 2)
- Με οπισθογράφηση (11επ.)

Βασικές ρήτρες στη συναλλαγματική

Κρίσιμο και ποιος θέτει τη ρήτρα!

- Άνευ ευθύνης μου (9 και 15)
- Άνευ διαμαρτυρικού/ανέξοδος επιστροφή (46 παρ. 3)
- Αξία ενεχύρου/λόγω ασφαλείας (19)
- Αξία προς είσπραξη/λόγω πληρεξουσιότητας (18)
- Ουχί εις διαταγή (11 παρ. 2, 15)
- Εμφάνιση προς αποδοχή εντός προθεσμίας (22 παρ. 3 και παρ. 4)
- Εντόκως (άρθρο 5 παρ. 2)
- Απαγόρευση εμφάνισης προς αποδοχή (άρθρο 22 παρ. 2)

Λοιπά ζητήματα

- Τριτεγγύηση
- Πληρωμή της συναλλαγματικής
- Άσκηση αξιώσεων
- Αναγωγή
- Ενστάσεις
- Παραγραφή
- Αδικαιολόγητος πλουτισμός

Επιταγή

- Με το αξιόγραφο της επιταγής ορισμένο πρόσωπο (εκδότης) δίνει εντολή σε ορισμένη τράπεζα (πληρώτρια) όπως καταβάλει σε τρίτο πρόσωπο ορισμένο χρηματικό ποσό
- Μέσο πληρωμής, όμως μεταλλάχθηκε σε μέσο πίστωσης (μεταχρονολογημένες επιταγές)
- Ιδιαίτερα σημαντική λειτουργία στις συναλλαγές
- Αναιτιώδες χρηματογράφο
- Είδη επιταγής
- Διαφορές με συναλλαγματική

Τυπικά στοιχεία επιταγής

- Ονομασία επιταγή. Έλλειψη = άκυρη ως επιταγή
- Απλή και καθαρή εντολή πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού. Έλλειψη = άκυρη ως επιταγή
- Όνομα πληρωτή. Έλλειψη ή πληρωτής που δεν είναι τράπεζα = ακυρότητα
- Τόπος πληρωμής. Έλλειψη = αναπληρώνεται από τον τόπο δίπλα στο όνομα του πληρωτή ή από τον τόπο έκδοσης
- Χρονολογία έκδοσης. Έλλειψη = άκυρη ως επιταγή
- Τόπος έκδοσης. Έλλειψη = Αναπληρώνεται από τον τόπο δίπλα στο όνομα του εκδότη
- Υπογραφή εκδότη. Έλλειψη = Ανυπόστατη

Δυνατότητα μετατροπής μίας τυπικά άκυρης επιταγής σε 1) έκταξη, 2) εμπορική εντολή πληρωμής, 3) αφηρημένη υπόσχεση ή αναγνώριση χρέους, 4) χρεωστικό ομόλογο

Ρήτρες στην επιταγή

- Επιτρεπτές, πχ «αξία προς είσπραξη»
- Απαγορευμένες που όμως δεν επιφέρουν ακυρότητα, πχ ρήτρα απαλλαγής του εκδότη από την ευθύνη του για πληρωμή
- Απαγορευμένες που επιφέρουν ακυρότητα πχ αναγραφή περισσότερων ημερομηνιών ή τόπων έκδοσης κατά τρόπο που προκαλείται σύγχυση

Λοιπά ζητήματα

- Μεταχρονολογημένη επιταγή
- Ανάκληση επιταγής
- Μεταβίβαση επιταγής
- Εμφάνιση προς πληρωμή
- Ακάλυπτη επιταγή
- Αναγωγή
- Αξιώσεις
- Παραγραφή
- Αδικαιολόγητος πλουτισμός
- Ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση ακάλυπτης επιταγής

Γενικό Μέρος Εμπορικού Δικαίου

Εμπορική ιδιότητα

- Απόκτηση εμπορικής ιδιότητας.
Ουσιαστικό και τυπικό σύστημα
- Εμπορικό κέρδος και εμπορικός κίνδυνος
- Απώλεια εμπορικής ιδιότητας
- Συνέπειες εμπορικής ιδιότητας
- Τεκμήριο εμπορικότητας

Βιομηχανική Ιδιοκτησία

- Διακριτικά γνωρίσματα (σήμα, διακριτικά γνωρίσματα του ουσιαστικού συστήματος)
- Τεχνικές επινοήσεις (ευρεσιτεχνία, υποδείγματα χρησιμότητας, άλλες τεχνικές επινοήσεις)
- Αισθητικές δημιουργίες (βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα)
- Αθέμιτος ανταγωνισμός

Δίκαιο ελεύθερου ανταγωνισμού

- Ν 3959/2011
- Ενωσιακές διατάξεις
- Άρθρο 1 Ν 3959/2011. Βασικές έννοιες
- Άρθρο 2 Ν 3959/2011. Βασικές έννοιες
- Έλεγχος συγκεντρώσεων

Πρακτικό

Ο Α είναι ένας εκ των δύο εταίρων - συνδιαχειριστών της ομόρρυθμης εταιρίας Ο. Ο Β είναι ο έτερος εταίρος - συνδιαχειριστής. Ο Α λόγω της φιλικής σχέσης που έχει με τον Ε, και προκειμένου να τον διευκολύνει εξαιτίας των χρηματοδοτικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε ο τελευταίος, αποδέχεται υπό την εταιρική επωνυμία συναλλαγματική ποσού 50.000 ευρώ, την οποία έχει εκδώσει ο Ε «σε διαταγή εμού του ιδίου» με τη ρήτρα «άνευ ευθύνης μου για πληρωμή», με ημερομηνία λήξης την 1/9/2018. Ο Ε οπισθογραφεί την συναλλαγματική στον Π, από τον οποίο είχε αγοράσει ένα μηχάνημα. Ο Π εν συνεχεία οπισθογραφεί τη συναλλαγματική στον Δ. Ο Δ αλλοιώνει το ποσό της συναλλαγματικής από 50.000 σε 60.000 και εν συνεχεία οπισθογραφεί την συναλλαγματική στον Σ. Ο Σ στις 3/9 απαιτεί την είσπραξη της συναλλαγματικής από την εταιρία Ο.

Πρακτικό (II)

1. Κατά ποιών μπορεί να στραφεί ο Σ; Πότε παραγράφονται οι αξιώσεις του Σ;
2. Απαιτείται η τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων προκειμένου να στραφεί κατά ορισμένων προσώπων εκ των παραπάνω;
3. Ο Σ πετυχαίνει στις 30/11/2018 την έκδοση διαταγής πληρωμής κατά της εταιρίας Ο και κατά των Ε, Π και Δ. Με ποιο ένδικο βοήθημα δύνανται να αμυνθούν οι τελευταίοι; Η άσκηση του ενδίκου αυτού βοηθήματος αναστέλλει την εκτέλεση της διαταγής πληρωμής;
4. Ο Σ μετά την επίδοση της διαταγής πληρωμής στην εταιρία Ο, και μετά την παρέλευση τριών εργασίμων ημερών, προβαίνει σε κατάσχεση εις χείρας τρίτου σε βάρος του Β σε προσωπικό λογαριασμό που διατηρεί ο τελευταίος στο πιστωτικό ίδρυμα Τ. Ο Β αντιτείνει, με ανακοπή του άρθρου 933 ΚΠολΔ, ότι η κατάσχεση αυτή είναι άκυρη καθώς η διαταγή πληρωμής δεν είχε εκδοθεί σε βάρος του Β προσωπικά. Πώς αξιολογείτε τον ισχυρισμό αυτόν;

Πρακτικό (III)

5. Η Ο προβάλλει τον ισχυρισμό ότι δεν ευθύνεται η εταιρία αλλά μόνον ο Α προσωπικά, καθώς σύμφωνα με το δημοσιευμένο καταστατικό της εταιρίας «οι διαχειριστές εκπροσωπούν την εταιρία από κοινού». Πώς αξιολογείτε τον ισχυρισμό αυτόν; Θα άλλαζε η απάντησή σας εάν ο όρος αυτός του καταστατικού είχε τεθεί σε τροποποίηση του τελευταίου που έλαβε χώρα στις 15/6/2018 και η οποία δεν είχε ακόμη υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας;
6. Η Ο προβάλλει τον ισχυρισμό ότι η αποδοχή είναι εικονική καθώς δεν υφίσταται κάποια οφειλή της προς τον Ε. Πώς αξιολογείτε τον ισχυρισμό αυτόν;
7. Η Ο προβάλλει τον ισχυρισμό ότι λόγω της αλλοίωσης του ποσού της συναλλαγματικής, ευθύνεται απέναντι στον Σ μόνο για το ποσό των 50.000 και όχι για το ποσό των 60.000. Πώς αξιολογείτε τον ισχυρισμό αυτόν;
8. Ο Ε προβάλλει τον ισχυρισμό ότι δεν ευθύνεται καθώς στη συναλλαγματική είχε θέσει τον όρο «άνευ ευθύνης μου για πληρωμή». Πώς αξιολογείτε τον ισχυρισμό αυτόν;
9. Ο Π προβάλλει τον ισχυρισμό ότι δεν συντάχθηκε εμπρόθεσμα διαμαρτυρικό οπότε δεν ευθύνεται. Πώς αξιολογείτε τον ισχυρισμό αυτόν; Θα μπορούσε ο Ε να προβάλλει βασίμως τον ισχυρισμό αυτόν; Θα μπορούσε η Ο να προβάλλει βασίμως τον ισχυρισμό αυτόν;

Πρακτικό

Ο Ε εκδίδει την 20/1/2019 επιταγή ποσού 60.000 ευρώ σε διαταγή του Λ χάριν διευκολύνσεως (χωρίς δηλαδή να υφίσταται οφειλή). Ο Λ οπισθογραφεί την επιταγή στον Α ο οποίος την εμφανίζει στις 26/1/2019 στην τράπεζα Τ η οποία δεν την πληρώνει διότι ο Ε είχε δηλώσει στην τράπεζα ότι ανακαλεί την επιταγή. Ο Α πετυχαίνει την έκδοση διαταγής πληρωμής σε βάρος του Ε. Ο Ε ασκεί ανακοπή επικαλούμενος ότι:

1. Έχει προβεί νόμιμα στην ανάκληση της επιταγής
2. Ο Α γνώριζε κατά τη μεταβίβαση της επιταγής σε αυτόν από τον Λ ότι δεν υφίστατο υποκείμενη σχέση μεταξύ Ε και Λ.

Πώς αξιολογείτε τους ισχυρισμούς του Ε;

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!
ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!